

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 423/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť I. K., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 35 a čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Sdo 105/09, 1 Sdo 106/09 a 9 So 122/09 a Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky „za nedostatočnú legislatívu“ a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. septembra 2010 doručená sťažnosť I. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 35 a čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 1 Sdo 105/09, 1 Sdo 106/09

a 9 So 122/09 a Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo spravodlivosti“) „za nedostatočnú legislatívu“.

Z príloh sťažnosti vyplýva, že uzneseniami najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 105/09 a 1 Sdo 106/09 zo 14. augusta 2010 boli zastavené konania o dovolaní sťažovateľa proti potvrdzujúcim rozsudkom najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu vo veciach sociálneho zabezpečenia z dôvodu nedostatku právomoci najvyššieho súdu.

Ďalším rozhodnutím–rozsudkom najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho, sp. zn. 9 So 122/09 z 30. júna 2010 bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Sd 41/09 z 9. júna 2009.

Sťažovateľ vyjadruje nesúhlas s uvedenými rozhodnutiami najvyššieho súdu, a to najmä z dôvodu, že výška priznaného starobného dôchodku je od „*samého začiatku zle vypočítaná*“. Podľa názoru sťažovateľa týmto mu vzniká veľká ujma na jeho dôchodkovom zabezpečení, považuje ju za cieľavedomú diskrimináciu a nestotožňuje sa s názorom najvyššieho súdu, že nemá právomoc konať. Porušenie svojich práv sťažovateľ vidí aj zo strany samotného štátu z dôvodu nedostatočnej legislatívy, za ktorú zodpovedá ministerstvo spravodlivosti (označené ako jeden z porušovateľov jeho práv).

Sťažovateľ napokon navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jeho ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie a aby následne nálezom takto rozhodol:

„Vyslovuje, že základné a ľudské práva I. K. podľa čl. 46 Ústavy SR v spojení s jej čl. 35, 46 a 39 a v kontexte s ods. 1, čl. 6 i čl. 14 Dohovoru s jeho Dodatkovým protokolom i čl. 13 Dohovoru boli postupom, či konaním Ministerstva spravodlivosti SR vedno s Najvyšším sudom SR aj v súdnych konaniach pred nimi pod sp. zn. 1 Sdo/105/09, 1 Sdo/106/09 a 9 So/122/09 a tých, ktoré im predchádzali zmarením opravného prostriedku - dovolania proti nim porušené.

Priznáva I. K. spravodlivé finančné zadosťučinenie vo výške 10 tis. EUR /slovom desaťtisíc eur/, ktoré sú mu označení porušovateľa jeho základných a ľudských práv

povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne v lehote najneskôr do 2-och mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Zrušuje napadnuté rozhodnutia Najvyššieho súdu SR... sp. zn.1 Sdo/105/09 zo 14.VII.10, 1 Sdo/106/09, zo dňa 14.VII.10 a 9 So/122/09, zo dňa 30.VI.2010 a prikazuje mu vo veci samej nanovo ústavne a spravodlivo rozhodnúť.

Ukladá Ministerstvu spravodlivosti SR a Najvyššiemu sudu SR uhradiť spoločne a nerozdielne aj vzniklé trovy tohto súdneho konania, a to v lehote 15-tich dní od právoplatnosti tohto ústavného nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Ústavný súd v súvislosti s tou časťou sťažnosti, ktorá smeruje proti uzneseniam najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 105/09 a 1 Sdo 106/09 zo 14. augusta 2010 konštatuje, že ju treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Záver najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku v rámci správneho súdnictva nepovažuje ústavný súd ani za arbitrárny, ale ani

za zjavne neodôvodnený. Argumentácia najvyššieho súdu je v súlade so zákonom a je dostatočná. Preto ani niet dôvodu na to, aby ústavný súd do nej zasiahol.

2. Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 9 So 122/09 z 30. júna 2010 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Sd 41/09-12 z 9. júna 2009. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne – S. p., ktorým podľa § 2 zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 116 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) rozhodla, že starobný dôchodok sťažovateľa v sume 10 210 Sk mesačne predstavuje 339 € mesačne a súčasne podľa § 82 zákona o sociálnom poistení od 1. januára 2009 zvýšila navrhovateľovi starobný dôchodok na sumu 362,60 € mesačne.

Podľa názoru najvyššieho súdu sťažovateľovi k 31. decembru 2008 patril starobný dôchodok v sume 10 210 Sk (339 €) mesačne. Rozhodnutím z 11. decembra 2008 bol jeho starobný dôchodok od 1. januára 2009 zvýšený o 23,60 €, teda o 6,9 % sumy 339 € na sumu 362,60 € mesačne v súlade s § 82 zákona o sociálnom poistení a s opatrením č. 450/2008 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Aj najvyšší súd rozhodnutie S. p. z 11. decembra 2008 považoval za rozhodnutie v súlade so zákonom, a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove potvrdil.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť treba považovať aj v tejto časti za zjavne neopodstatnenú.

Podstatou sťažnosti je tvrdenie, že všeobecné súdy nesprávne vyhodnotili skutočnosť, že výška starobného dôchodku je od samého začiatku zle vypočítaná.

Z pohľadu ústavného súdu treba odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu považovať za úplné a vyčerpávajúce, pričom jeho závery v žiadnom prípade nemožno označiť ani za arbitrárne, ale ani za zjavne neodôvodnené. Postup výpočtu, zmeny a zvyšovania starobného dôchodku je presne stanovený radom zákonov, resp. podzákonných noriem (napr. opatrení),

ktoré najvyšší súd náležite vyhodnotil, preto niet dôvodu na to, aby ústavný súd do týchto záverov zasiahol.

3. Pokiaľ sa sťažovateľ súčasne domáhal, aby ústavný súd vyslovil, že ministerstvo spravodlivosti „ako zodpovedný subjekt za legislatívu, ktorá v danom prípade nedostatočne pokrýva prirodzené práva každého slušného človeka na riadnu súdnu ochranu“, svojím konaním sťažovateľovi zmarilo možnosť podania dovolania, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľovi v podstate obsahovo ide o to, aby ústavný súd preskúmal, či neprípustnosť dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku v rámci správneho súdnictva nie je v rozpore s ústavou. Na podanie takéhoto návrhu však chýba aktívna legitimácia sťažovateľa, pretože podľa čl. 130 ods. 1 ústavy a § 37 zákona o ústavnom súde môžu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podať len osoby taxatívne uvedené v čl. 130 ods. 1 písm. a) až e) ústavy (najmenej jedna pätina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, prezident Slovenskej republiky, vláda Slovenskej republiky, súd a generálny prokurátor Slovenskej republiky a za určitých okolností verejný ochranca práv), preto návrh sťažovateľa bol v tejto časti podaný niekým zjavne neoprávneným, teda neoprávnenou osobou.

Ústavný súd ďalej poznamenáva, že sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môžu právnické osoby alebo fyzické osoby namietat iba porušenie svojich základných práv a slobôd. Citovanou časťou však sťažovateľ žiada de facto o zmenu legislatívy pre účely možnosti podať opravný prostriedok (dovolanie) aj v prípadoch, keď to zákon vylučuje, čo v konaní o sťažnosti ústava ani zákon o ústavnom súde neumožňujú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2010